

engangsydelser m. v. til kunstnere på 350.000 kr. Ministeren har til udvalget oplyst, at forslaget om tildeling af 3-årige stipendier til yngre kunstnere er udtryk for et grundlæggende princip, som man meget gerne ser gennemført og efterprøvet.

På et spørgsmål fra udvalget om, hvorvidt der kunne skabes en ordning med rejselegater, som i visse tilfælde kunne træde i stedet for 3-årige stipendier, har ministeren oplyst, at det ikke er fundet nødvendigt at stille forslag om oprettelse af særlige rejselegater, idet der er grund til at tro, at disse stipendier i vidt omfang vil blive anvendt til studierejser. Til mere modne kunstnere kan der af rådighedssummen ydes engangsstipendier, der også kan bruges til rejser, og erfaringen viser, at netop den ikke helt unge kunstner kan få fornyet inspiration ved et ophold i udlandet.

Selv om fondets organer ikke uden særlig bemyndigelse bør fravige den fordeling af fondets midler på de forskellige støtteformer, som er angivet i bemærkningerne til lovforslaget, må det dog heroverfor fremhæves, at det ifølge lovforslagets bemærkninger ikke er hensigten på forhånd strengt at fastlægge de veje, ad hvilke fondets formål skal opfyldes, og at støtteordningerne må administreres smidigt og i passende omfang kunne kombineres.

Finder fondets ansvarlige organer, at fordelingen af fondets midler på de enkelte støtteformer ikke giver den konkret bedste udnyttelse af fondsmidlerne, kan der gennem repræsentantskabet gøres indstilling til ministeren om en ændret anvendelse af en del af bevillingen, og ministeren vil være indstillet på at godkende et velbegrundet forslag herom.

Hvad specielt angår spørgsmålet om indkøb af bildende kunst og om fordelingen heraf, har ministeren oplyst, at han, så snart repræsentantskabet er udpeget, i samarbejde med dette vil nedsætte et udvalg, der skal udarbejde forslag til retningslinjer for anvendelsen til gavn for offentligheden af de for fondets midler indkøbte kunstværker. På grundlag af udvalgets forslag vil ministeren snarest udstede en bekendtgørelse, hvortil udkast forinden vil blive forelagt repræsentantskabet.

Det vil efter udvalgets opfattelse være ønskeligt, at kredse af offentligheden i hele

landet får adgang til at danne sig et indtryk af de indkøbte kunstværker inden disses endelige anbringelse.

På et spørgsmål fra udvalget om, hvad der forstås ved „efterladte“, (jfr. § 2, e), og om enkemænd er omfattet heraf, har ministeren oplyst, at Eckersberg-Thorvaldsenfondet siden 1956 har lagt vægt på, om den pågældende rent faktisk kan betragtes som efterladt efter en kunstner, d. v. s. om der faktisk har bestået et forsørgelsesforhold eller et gensidigt hjælpe- og støtteforhold.

De konkrete erfaringer fra Eckersberg-Thorvaldsenfondet viser, at der er ydet støtte til enker og mindreårige børn eller børn under uddannelse, til ganske enkelte døtre, som i mange år har ført hus for faderen, men i intet tilfælde til en enke-mand. Man mener dog ikke i princippet at kunne udelukke, at dette sidste bør kunne finde sted.

Støtten til efterladte tænkes i øvrigt — som det hidtil har været tilfældet i Eckersberg-Thorvaldsenfondet — ydet på basis af en samlet vurdering af den efterlades økonomiske stilling ud fra det generelle synspunkt, at en kunstner ikke har fået et økonomisk udbytte af sit arbejde, der svarer til arbejdsindsatsen, og derfor heller ikke generelt betragtet har haft tilstrækkelige muligheder for at sikre sin og sin families alderdom.

Hvad angår den litterære kunst, er der i udvalget bl. a. rejst spørgsmål om støtte til forfattere af populær-videnskabelige værker med pædagogisk sigte, som kan karakteriseres som værende af almen kulturel karakter. Som eksempel kan nævnes værker inden for etnografi, arkæologi og kunsthistorie.

Udvalget er af den opfattelse, at det ikke kan afvises, at forfattere til sådanne værker i visse tilfælde bør kunne få offentlig støtte; udvalget peger herved på, at en del forfattere af denne karakter har en fast statsydelse på finansloven, og mener at der fortsat bør være adgang til at optage forfattere som de omtalte på finansloven, ligesom der i særlige tilfælde bør være mulighed for af andre bevillinger at yde dem støtte til specielle formål.

Det vil imidlertid forrykke den klare afgrænsning i lovforslaget, hvis sådanne forfattere inddrages under statens kunstfond.